

REVUE FRANCAISE D'ESPERANTO

FRANCA ESPERANTISTO

34, Rue de Chabrol. Paris X° — Métro : Gare de l'Est ou Poissonnière — Tél. : PRO. 55-03.

ĈU WELLINGTON ESTIS DUKO DE BRUNOY?

Ĉu WELLINGTON - la venkinto de Napoleono ĉe Waterloo (pri kiu la Imperiestro diris: "La fato pli faris por li, ol li estis farinta por ĝi...") oficiale ricevis la titolon de Duko de Brunoy? Oni ankoraŭ nuntempe firme diskutas tiun demandon, ĉar tiu titolo, starigita de Louis XVIII-a renkontis akran kontraŭstaron ek de la komenco en la sino de la komunumoj grupitaj ĉirkaŭ Grosbois (t.e. Boissy-Saint-Léger, Villecresnes), kie oni estis restinta tre "bonapartisto" je tiu epoko. La funde esploritaj studoj bedaŭrinde ne ŝajnas esti donintaj sukcesojn en la senco de jesa aŭ nejesa respondo. Ili estis entreprenitaj de regionaj historiistoj, kiujn tiu demando pasiigas, kaj interalie en Brunoy, kie S-ro G. GIGAROFF kolektis pri tio tre interesan dokumentaron, el kiu ni liveros la esencon al niaj legantoj.

--oo--0--oo--

Estas necese memori la entuziasmon estigitan en la eksterlandaj kortegoj pro la falo de Napoleono

la 1-a. WELLINGTON, bonŝanca generalo, sciis valorigi la venkon de Waterloo; li ricevis el la angla parlamento, donacon de 200.000 pundoj (50 milionoj da N.F.); ĉiuj suverenoj el Eŭropo lin dekoraciis per siaj ordenoj, kaj lin investis kun altoficioj. ALEKSANDRO donis al li la 1-a klasan ordenon de Sankta Anna, aldonante donacon de unu miliono da frankoj. La reĝo de Nederlando investis lin per la titolo de Duko de Waterloo, transdonebla al liaj posteuloj, kun donaco de ducent mil nederlandaj guldenoj konsistanta el bonegaj bienoj inter Nivelles kaj Quatre-Bras; la portugala Regenteco estis donacinta al li la mirindan arĝentaĵaran servicon, ĉizita laŭ la desegnoj de la fama portugala pentristo SAQUIERO, taksita je 3 milionoj da frankoj!

WELLINGTON estis komisiita kiel estro de la okupada armeo en Francujo; ĉe la traktato de Aix-la-Chapelle, en 1818, oni donis al li honoran gvardion samkiel al reĝida princo; Imperiestro ALEKSANDRO superfavoris lin per favoroj, inves-

FRANCA ESPERANTISTO

REVUE FRANÇAISE D'ESPERANTO

SECRETARIAT : Mlle Y. PAULIER - Le secrétariat est ouvert tous les jours de 9 h à 12h et de 14 h à 18 h. (sauf dimanches et mardis). Pour toute réponse, joindre un timbre ou une enveloppe timbrée à votre adresse. Pour tout envoi d'argent précisez soigneusement la destination des sommes envoyées sur le talon du mandat.

REDACTION : M. Pierre PETIT UEF 34 rue de Chabrol - PARIS (10ème) .
Téléphone : PRO. 55-03

Tous les articles et communiqués ne peuvent être insérés qu'aux conditions suivantes : être toujours dactylographiés sur un seul côté de la feuille, avec une marge pour faciliter la lecture et la correction (double interligne). **Tous les articles ne se conformant pas à ces conditions seront refusés par la rédaction.**

COTISATIONS : Le détail en a paru dans le précédent numéro.

[illegible]

tis lin ĉefmarŝalo de Rusujo, kaj sendis al li la kostumon, kiun li mem surhavis la antaŭan tagon, kun altvalora spado.

LOUIS XVIII-a nomumis lin marŝalo de Francujo, dekoraciis lin per ordeno de l'Sankta Spirito, kaj eble nomumis lin Duko de Brunoy, kial ne? Ĉio ĉi estis tute natura al princo, kiu estis genuinta antaŭ la Regenta princo de Britujo por atesti sian dankemon pro la trono, kiun li estis akceptinta de li.

Ĉu li investis lin Duko de Bru-
noy en 1818? La tuta demando kuŝas
tie. Sciante la malafablecon de
Louis XVIII-a kontraŭ Napoleono -
tio ne estas neverŝajna, sed senar-
tifike estas neeble tion ĵesi.

Evidente, estus neniel eksterordinare ke, Louis XVIII-a, je sia reveno el ekzilo, estus investinta la titolon de Duko de Brunoy, ĉar tiu ĉi estis estinta lia antaŭ la Revolucio. Estas certe ke tiu distingajo estis promesita al WELLINGTON. Oni tamen trovas nenium postsignon ĉe la Ministerio pri Justico (Kancelierejo). Malgraŭ tio, la mencio de tiu titolo plurfoje ape-

ris en la regionaj monografioj (1) Ni ne skribos pri ĉiuj pasintaj, kaj nunaj diskutoj, sed ŝajnas, ke inter la bonapartistoj konataj de la loĝantoj de Grosbois, estis inter alie Markizo de Barbe - Marbois, kiu estis rifuzinta aprobi sian monarĥon (Li estis kanceliero).

VAULOBELLE elvokas tiun okazon en sia "Historio pri Du Restaŭradoj Tiu fordono ŝajnis al li strange skandala tuj post Waterloo. Inter la ĉefaj dokumentoj, ankaŭ cititaj de S-ro GIGAROFF, estas tri biletoj de BARBE - MARBOIS al la duko de RICHELIEU, kiuj troviĝas en la Naciaj Arkivoj (2).

En la unua letero (16.12.1815), BARBE-MARBOIS informas RICHELIEU ke li estis doninta al Reĝo kaj al li la informojn pri la Kastelo de Gros Bois. Li donis la prezon kaj la kondiĉojn de la Princino de WAGRAM por ĝin vendi: "ĝi ŝajnas al mi tro grava - li diras - kaj mi nenion faros sen nova ordono".

En la dua, li respondis: " Lia Moŝta Duko, mi plenumos la ordonojn kiujn la Reĝo petis vin transdoni al mi, sed tio okazos nur post kiam vi estos aŭdinta min; li daŭrigos

Ĉu mi povas aldoni ke la Historio rakontos ke tiu, kiu venkis la francan armeon estis pompe rekompencita de la Princo, kiu denove surtroniĝis en Francujo; tiu fakto estis unu el tiuj, kiujn la posteularo malfacile senkulpigos. Mi do ĵurpetas Lian Moŝtan Reĝon ne doni tiun ateston al la Duko de WELLINGTON, aŭ investi alian Ministron ol mi pri tiu malagrabla afero. Mi aldonas motivon, kiu ne estas sen ia pravo, kvankam la plej malgranda el ĉiuj: la prezo petite je la nomo de la Princino de Wagram (3) ŝajnas al

Irezo: NF 1,50 (aù 3 respond-kuponoj) po koverto

laŭ afabla permeso de
"L'ECHO DE VILLECRESNES"
tradukis
J.A.ROUSSEAU

(3) Ŝi estis nevino de la Bavara Reĝo, kaj estis edziniĝinta kun Marŝalo Berthier, princo de Neufchâtel kaj Wagram.

Niajn gratulojn al ĉiuj!

[illegible]

"Nia Lingva Komitato estis elektita en la Bulonja Kongreso, ĝi estis elektita ne de unu aŭ de kelkaj

Abstract

1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 2607 2608 2609 2610 2611 2612 2613 2614 2615 2616 2617 2618 2619 2620 2621 2622 2623 2624 2625 2626 2627 2628 2629 2630 2631 2632 2633 2634 2635 2636 2637 2638 2639 2640 2641 2642 2643 2644 2645 2646 2647 2648 2649 2650 2651 2652 2653 2654 2655 2656 2657 2658 2659 2660 2661 2662 2663 2664 2665 2666 2667 2668 2669 2670 2671 2672 2673 2674 2675 2676 2677 2678 2679 2680 2681 2682 2683 2684 2685 2686 2687 2688 2689 2690 2691 2692 2693 2694 2695 2696 2697 2698 2699 2700 2701 2702 2703 2704 2705 2706 2707 2708 2709 2710 2711 2712 2713 2714 2715 2716 2717 2718 2719 2720 2721 2722 2723 2724 2725 2726 2727 2728 2729 2730 2731 2732 2733 2734 2735 2736 2737 2738 2739 2740 2741 2742 2743 2744 2745 2746 2747 2748 2749 2750 2751 2752 2753 2754 2755 2756 2757 2758 2759 2760 2761 2762 2763 2764 2765 2766 2767 2768 2769 2770 2771 2772 2773 2774 2775 2776 2777 2778 2779 2780 2781 2782 2783 2784 2785 2786 2787 2788 2789 2790 2791 2792 2793 2794 2795 2796 2797 2798 2799 2800 2801 2802 2803 2804 2805 2806 2807 2

—○—

I4-a FERVOJISTA KONGRESO-BUDAPESTO

(5-an - 11-an de Majo 1962)

Aliĝis 1040 personoj el 20 landoj (inter ili 78 francoj). Dank'al la hungara gastemo, al la kuirarto, al la vino kaj la suno, tiuj tagoj estas neforgeseblaj.

Sub la protektado de S-ano Stefano KOSSA, Ministro pri Trafiko kaj Poŝto, malnova entuziasma esperantisto, kaj de nia verkisto Julio BAGHY, la kongres-laborkunsidoj kaj aranĝoj iris tute glate.

El la diversaj punktoj pritrakitaj dum la laborkunsidoj, estas notinda la strebado de komitatoj por junularo en diversaj landoj. En la daŭro de la Kongreso mem, estis specialaj aranĝoj por la junularo, ĉefe dum nokta promenado sur Danubo dum du horoj!

Krom tio, ni povas mencii la rondveturadon per aŭtobuso tra la urbo, dimanĉe, la vizitojn al la Parlamentejo (lunde) kaj al pionira fervojo (merkrede). Marde estis la tuttaga ekskurso al Norda-Hungarujo (vizito de Aggtelek-Groto kie muzikistaro ludis la preludojn de LISTZ

Vendrede estis la ekskurso al la Lago BALATONO, kie okazis la fermo de la kongreso. Tre agrabla manĝo kun multspecaj vinoj en la Tihany-duoninsulo.

Ni ne devas forgesi mencii ankaŭ la internacian balon (merkrede vespere) kaj la filmprezentadon kaj variaĵoj (ĵaude vespere)

Ni sciigu ke, dank'al nia samideano Ministro KOSSA, niaj veturadoj en Budapeŝto estis ege simpligitaj, pere de libera vojaĝkarto en aŭtobusoj kaj tramoj, kaj ke estis eldonita speciala 1-forinta poŝtmarko okaze de tiu kongreso.

"Kösönem Szepan" (Grandan Dankon al niaj hungaraj gekolegoj, kaj ĝis revido venontjare en STOKES ON TRENT (Britujo))!

A. R O B E R T
=====

N A S K I Ĝ O

Depost la 22a de Junio 1962, nia amiko el Madagaskaro, S-ro ROUSSEAU Henri, estas patro de Chantal Jacqueline ROUSSEAU

Multan feliĉon al la bubo kaj niajn gratulojn al la Gepatroj

A N O N C O

S-ro PELLE Francis, policisto, 4 rue Diderot, MONTLUÇON (Allier), deziras korespondi kun kolegoj.

LITERATURA KONKURSO LUIS HERNANDEZ:

Esperanto-Grupo en VALENCIA, kun la celo omaĝi sian plej aktivan kaj sindoneman membron, organizas literaturan konkurson kaj invitas la tutmondan esperantistaron partopreni ĝin.

Jen kelkaj el la kondiĉoj:
1°) la konkursaĵo estu originale nepubligita prozaĵo ne pli ol 4000 vortoj
2°) sendu maŝinskribitan tekston en tri ekzempleroj al S-ro Francisco Amoros Rico, strato Milagrosa 12 2° en Valencia (Hispanujo) el kiu vi povos peti pliajn informojn pri tiu konkurso.

A N O N C O

Kun orientfranca grupo, ni serĉas intergrupan amikecon. Kiu Franca-grupo deziras ankaŭ veran, viglan daŭran kontakton pro flegi korespondadon kaj vizitojn? Bonvolu skribi al ESPERANTO - RONDO (Crailsheim en Germanujo).

S-ro LLECH - WALTER raportas pri la ĵus finiĝanta Kultura Semajno, kaj esperas ke venontjare pli da seminarianoj partoprenos.

NACIA KONGRESO EN 1963: Pentekosto kaj Perpignan estas dato kaj loko elektitaj; ekskurso lunde al Barcelono (aprobite).

S-ro PETIT proponas por la jaro 1964a, ke oni elektu LE MANS. S-ro MICHEL informas ke samtempe oni inauguros Avenuon Zamenhof (konsentite).

KVIN JARA PLANO POR U.F.E. (pro-
pono de S-ro Petit)

En nia movado estas tri periodoj
a) komenco de la uzo de la lingvo; -
ĝis la unua mondmilito oni inte-
resigis la publikon per propagandi-
loj en naciaj lingvoj k.t.p....

En la 2a periodo, post la milito ĝis la kongreso en Varsovio oni organizis la Esperanto-movadon en landaj asocioj, fakaj kaj lokaj grupoj

Ambaŭ periodoj temis "Esperanton por Esperanto".

Nun, ni eniras la 3-an periodon, kiu estas la periodo de internacia kulturo, ne por Esperanto sed per Esperanto. Ni devas uzi Esperanton ne nur por propagandi ĝin, sed por aliaj celoj ol Esperanto mem. En la popoluniversitatoj, de 5 jaroj, en la internaciaj konferencoj, oni povas uzi iun ajn lingvon, kondiĉe ke estu nur unu traduklingvo, kiu estas la komuna internacia lingvo, fakte, Esperanto.

En la 5-jara plano, S-ro Petit opinias ke jen estas la senco de nia agado. Pri tio, li ĝojas, se niaj grupoj ne plu estos nomitaj: "esperantistaj grupoj, sed kultu-raj grupoj, rondoj de internacia kulturo.

Gis Perpignan, ni devas duobligi la nombron de niaj membroj.

Dua parto de tiu plano: eniri en multajn asociojn, partopreni internaciajn kongresojn, parolante tie en esperanto; malkoncentrigi nian aferon en ĉiuj partoj de la mondo; ni devas havi ideon pri monds kalo de nia movado. Ni laboru tiusence en Kopenhago.

S-ro LLECH-WALTER aprobas kaj in-
sistas sur la fakto ke, se iu espe-
rantisto apartenas aŭ gvidas admin-
istrantaron de iu asocio (ruĝa kru-
co, literatura asocio, ktp) oni vi-
du ke esperantisto estas normala
homo kaj tiamaniere ni povos pli fa-
cile enirigi Esperanton en ĉiujn so-
cialajn mediojn.

S-ro RAJSKI pravigas la ideon,
dirante ke ni ĉiam devas havi pla-
non por labori.

S-ro PETIT donas ekzemplon pri personoj, kiuj perdis sian skeptikismon, kiam ili estis konkrete informitaj pri Esperanto kaj konsiderante ke en la lernejoj, ĉiujare la nombro de lernantoj pri Esperanto, pligrandiĝas.

ELEKTO DE NOVAJ KOMITATANOJ: Sekve de la nova statuto kaj diskuto, pri la voĉdonadmaniero, estas elektitaj la 24 personoj, kies nomoj aperis en la 208-a numero de R.F.E. Du kongresanoj sin detenis.

DIVERSAĴOJ - S-ro PETIT proponas
kiel honorajn prezidantojn de U.F.E
S-ron PHILIPPE (Arras) kaj Sron MAR
LY (Bordeaux) (Akceptite).

kaj kiel honorajn membrojn: S-roj
BELHOSTE, BOULAY, BOURDELON, CHAVET
HUMEZ kaj WARINGIEN (unuanime apro-
bite).

REZOLUCIO PRI IO-UJO KAJ NEOLOGISMOJ: Kelkaj ne tute aprobis la rezolucion pri ata-ita kaj petis alian rezolucion. S-ro Petit legas novan tekston pri IO-UJO kaj NEOLOGISMOJ. S-roj GONIN kaj BIANC pre-

zentas sian vidpunkton. Ni deziras havi simplan lingvon kaj firme kon servi la fundamenton (S-ro Petit).

RESOLUCIO

"Ni atentigas la esperantistaron pri ĉiaj ŝnaĝoj faritaj sen neneigebla utileco al kiuj ajn eroj de la gramatiko. Ni emfaze asertas, ke nia lingvo estas konstruita laŭ plej rigora reguleco kaj do sen esceptoj. Sed vere, fakte? Ni montras, ekzemple, ke por nomi la malnovajn landojn, kies nacia nomo devenas de tiuj de la gentoj ilin regadantaj de multaj jarcentoj, ni uzas du formojn "ujo" kaj "io". Tamen Dro Zamenhof longe paj plej logike klarigis ke post longa pristudado de la demando, li decidis ke oni devas uzi "ujo" (Respondo 47, oficiala gazeto III - 1911, p.29, aŭ Lingvaj Respondoj (ECL) 1925 p.36)

"Ni nepre devas ankaŭ konservi la simplecon de niaj radikoj kaj vortformado. Tial ni devas senhezite forĵeti la malutilajn neologismojn (descendi = malsupreniri; eksplici = klarigi; signaturi = subskribi; buŝa ekzameno = parola ekzameno; kaj aliaj). Nur, ni akceptu kaj uzu novajn radikojn kiam temas pri apartigo, preciza difino de diversaj aferoj ĝis nun nomitaj per unu nura kaj ĝenerala vorto (ekz. la diversaj pafiloj: = revolvero fu silo, karabeno, k.a.)

"Ni timu ke kiam (eble baldaŭ) altinstancoj studos la demandon: "ĉu oni devas akcepti Esperanton, kiel internacian lingvon?" iuj ne opinias, ke nia konduto mem montras ke ĝi estas nur projekto, sed ne

kiel vere ĝi longege estadis :
 simpla, facila lernebla, ne
 vastampleksa radikaro uzata pere
 de firme fiksita kaj senescepta,
 gramatiko.

"Tial, por ke nia propagando ne estu malhelpata per tiaj lingvouzoj, ni petas la gvidantaron de U.F.E. kaj U.E.A. por ke sufiksoj ne agnoskitaj de Zamenhof aŭ de la Akademio de Esperanto, kaj nenecesaj neologismoj ne aperu en la oficialaj gazetoj de ambaŭ asocioj".

La rezolucio estas aprobita; nur
unu voço estis kontraù (S-ro GONIN)

3-ro FRANGEUL informas ke ĉiuj grupoj agnoskitaj de "Jeunesse et Sports" povas ricevi subvencion, petante ĝin de la Ministrejo. Li ankaŭ sciigas ke la samaj grupoj povas aĉeti je favorprezo, materialon en "Les Magasins Académiques".

S-ro LLECH WALTER donas la parol
vicon al Prof. Niŝihumi, el Tokio,
kiu atentigas la partoprenantojn
pri la Universala Kongreso en Tokio
en 1965a.

En Tokio, la esperantistoj iom
timas pro la distanco, ne havi su-
fiĉe da partoprenontoj. S-ri Niŝi-
humi petas sendon de kuraĝigaj le-
teroj, se oni ne povos partopreni.
Li donas la adreson de la loka kon-
gresita komitato:

S-ro M. NAKAGAWA, chefe de T. E. K.
 che J. E. I.
 I.13 - Montomaçi - Bunkyô-Ku TOKIO.

S-ro GUILLAUME informas ke estas antaŭvidita de U.E.A. vojaĝo al TOKIO je 3.000. NF

Fino de la Kunveno je 18 h 30.

RECENZAJ

"JUGU MEM" - Faktoj pri Ĉeĥoslovakio
Eldonita de la ŝtata firmao ORBIS -
116 paĝoj - havebla kontraŭ unu res-
pondkupono ĉe "Ĉeĥoslovaka Esperan-
to Komitato, Blanická 4 - PRAHA 2 -

La unua eldono de tiu libreto a-
peris en 1960 kaj vekis tiel viglan
intereson ke en mallonga tempo, ĝi
estis elĉerpita. Pro tio la ĉeĥoslo-
vaka Esperanto - Komitato aperigis
tiun novan eldonon kiu, reverkita
kaj kompletigita enhavas la plej
novajn informojn pri la aktuala sta-
to de la industrio, komerco terkul-
turado de tiu lando.

Ĝi estas dokumento kies legado
estas necesa por bone koni la funk-
ciadon de la ŝtatorganoj kaj la so-
ciajn organizaĵojn en socialisma
ŝtato.

Tre interesa estas ekzemple la
komparo de la kosto de la ĉefaj var-
specoj kun la tempo dum kiu laboris
to devas labori por ilin aĉeti.

Sed ni iomete bedaŭru, ke en tiu
esperantlingva libreto kiu pritrak-
tas ĉiujn temojn pri publika instru-
ado, popolklerigo kaj ĝenerala kul-
turo, ktp... enhavas ne unu solan
vorton pri esperanto movado kaj pri
lernado de la Internacia Lingvo en
Ĉeĥoslovakujo.

LEGREE

=====

NOVAJ FALDFOLIOJ

=====

WUPPERTAL (senkoste havebla ĉe:
"Presse und Werbeamt - Wuppertal en
Germanujo).

La turisma prospekto pri Wupper-
tal eldonita dank'al la efika akti-
veco de la esperanta grupo de tiu
urbo estas la plej bela el ĉiuj nu-
naj esperantlingvaj prospektoj.

Ĝi sciigas al ni en ĝia abunda-
teksto la originon de WUPPERTAL kiu
fondiĝis nur en 1930 per la kuniĝo
de pluraj urboj de la Rejna Valo;
Barmen, Elberfeld, k.t.p. kaj kiu
nun entenas 425.000 loĝantojn.

La esperanto-eldono de tia multe
kosta prospekto pravas ke la tu-
rismaj oficejoj pli kaj pli klopod-
as allogi la esperantistaron. Ili
komprenis ke ni estas nature turis-
ma klientaro, ĉar ni ŝatas kaj ser-
ĉas la kontaktojn kun fremduloj kaj
vojaĝas eksterlanden pli facile ol
iu ajn dank'al nia lingvo.

MALSUPRA AUSTRIO - Bela ankaŭ
estas ĉi tiu kolora prospekto pri
la bela regiono de la Danubvalo en
la ĉirkaŭaĵoj de Vien. Ĝi estas
skribita nur germane, angle, france
sed kromfolio donas esperantan tra-
dukon.

Ĝi enhavas alian esperantan krom-
folion kiu invitas la esperantista-
ron uzi la servojn de "Erste öster-
reich-SparKasse (aŭstria ŝparkaso),
en Vien kie vi povos ŝanĝi vian mo-
non, pagigi viajn "vojaĝ-ĉekojn kaj
esperante babili.

LE TOURISME INTERNATIONAL..C'EST

=====

L'AFFAIRE DE L'ESPERANTO

=====

Tiu prospekto estas gastronomia
vortareto en ses lingvoj: Franca,
Esperanta, Hispana, Itala, Angla,
Germana; ĝi entenas ĉiujn vortojn
uzitaj sur la manĝotabeloj, de la
"ovo malmole kuiritita kun majonezo"
ĝis la "pastaĵo farita de la ĉefku-
iristo". Ĝi estas necesega al ĉiuj
esperantistoj-manĝemuloj kiuj vizi-
tas la eŭropajn restoraciojn.

Tamen kurizoe estas ke tiu pros-
pekto eldonita de la famkonata fir-
mao "La Bénédictine" ne indikas la
vortojn por la likvoroj, eĉ ne tiu
de la "Benediktino".

LEGREE

=====

[illegible]

[illegible][illegible]

[illegible]

L'imprimeur: Ets Ch. MORIN
188 rue du faubourg St-Denis PARIS 10

XXX